

Bureau onderzoek realisatie droogdok De Schroef

In dit bureauonderzoek is de bestaande situatie vanuit ecologisch oogpunt beschreven en is vermeld welke ontwikkelingen mogelijk worden gemaakt. Vervolgens is aangegeven waaraan deze ontwikkelingen – wat ecologie betreft – moeten worden getoetst. Hierbij is een onderscheid gemaakt tussen het toetsingskader dat door wettelijke regelingen wordt bepaald en het toetsingskader dat wordt gevormd door het beleid van Rijk, provincie en gemeente.

Huidige situatie

Het plangebied ligt in het Kanaal van Gent naar Terneuzen.

Beoogde ontwikkelingen

Het bestemmingsplan voorziet in vervanging en vergroting van een droogdok. Hiervoor moeten werkzaamheden in het water worden uitgevoerd.

Toetsingskader

Beleid

Het rijksbeleid ten aanzien van de bescherming van soorten (flora en fauna) en de bescherming van de leefgebieden van soorten (habitats) is opgenomen in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR). De uitwerking van dit nationale belang ligt bij de provincies. De begrenzing van de EHS (ecologische hoofdstructuur) is in Zeeland door Gedeputeerde Staten vastgesteld in het Omgevingsplan Zeeland 2012-2018. In het Omgevingsplan staan ook de spelregels hoe om te gaan met de EHS. De wijzigingen van de EHS-begrenzing worden door Gedeputeerde Staten vastgesteld in het Natuurbeheerplan Zeeland. Het plan wordt jaarlijks geactualiseerd.

Natuurbeschermingswet 1998

Uit het oogpunt van gebiedsbescherming is de Natuurbeschermingswet 1998 van belang. Bij de voorbereiding van het bestemmingsplan moet worden onderzocht of de Natuurbeschermingswet 1998 de uitvoering van het plan niet in de weg staat. Dit is het geval wanneer de uitvoering tot ingrepen noodzaakt waarvan moet worden aangenomen dat daarvoor geen vergunning ingevolge de Natuurbeschermingswet 1998 zal kunnen worden verkregen. Deze wet onderscheidt drie soorten gebieden, te weten:

- a. door de minister van EZ (voormalig Ministerie van EL&I/LNV) aangewezen gebieden, zoals bedoeld in de Vogel- en Habitatrichtlijn;
- b. door de minister van EZ (voormalig Ministerie van EL&I/LNV) aangewezen beschermde natuurmonumenten;
- c. door Gedeputeerde Staten aangewezen beschermde landschapsgezichten.

De wet bevat een zwaar beschermingsregime voor de onder a en b bedoelde gebieden (in de vorm van verboden voor allerlei handelingen, behoudens vergunning van Gedeputeerde Staten of de Minister van EZ). De bescherming van de onder c bedoelde gebieden vindt plaats door middel van het bestemmingsplan. De speciale beschermingszones (a) hebben een externe werking, zodat ook ingrepen die buiten deze zones plaatsvinden verstoring kunnen veroorzaken en moeten worden getoetst op het effect van de ingreep op soorten en habitats.

Normstelling

Flora- en faunawet

Voor de soortenbescherming is de Flora- en faunawet (hierna Ffw) van toepassing. Deze wet is gericht op de bescherming van dier- en plantensoorten in hun natuurlijke leefgebied. De Ffw bevat onder meer verbodsbepalingen met betrekking tot het aantasten, verontrusten of verstoren van beschermde dier- en plantensoorten, hun nesten, holen en andere voortplantings- of vaste rust- en verblijfsplaatsen. De wet maakt hierbij een onderscheid tussen 'licht' en 'zwaar' beschermde soorten. Indien sprake is van bestendig beheer, onderhoud of gebruik, gelden voor sommige, met name genoemde soorten, de verbodsbepalingen van de Ffw niet. Er is dan sprake van vrijstelling

op grond van de wet. Voor zover deze vrijstelling niet van toepassing is, bestaat de mogelijkheid om van de verbodsbepalingen ontheffing te verkrijgen van het Ministerie van Economische Zaken. Voor de zwaar beschermde soorten wordt deze ontheffing slechts verleend, indien:

- er sprake is van een wettelijk geregeld belang (waaronder het belang van land- en bosbouw, bestendig gebruik en dwingende reden van groot openbaar belang);
- er geen alternatief is;
- geen afbreuk wordt gedaan aan een gunstige staat van instandhouding van de soort.

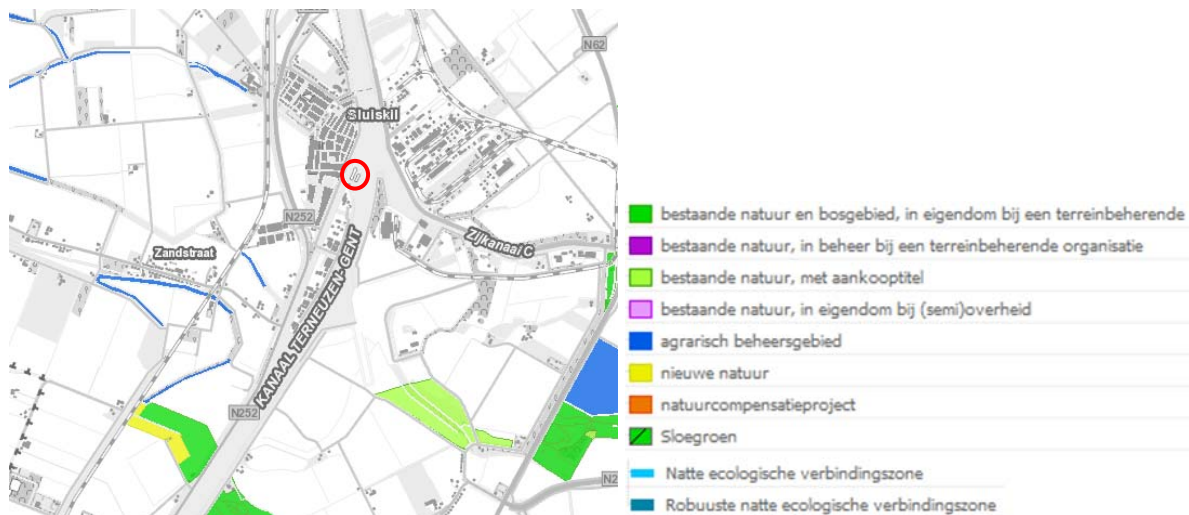
Bij ruimtelijke ontwikkelingen dient in het geval van zwaar beschermde soorten of broedende vogels overtreding van de Ffw voorkomen te worden door het treffen van maatregelen, aangezien voor dergelijke situaties geen ontheffing kan worden verleend.

De Ffw is voor dit bestemmingsplan van belang, omdat bij de voorbereiding van het plan moet worden onderzocht of deze wet de uitvoering van het plan niet in de weg staat.

Onderzoek

Gebiedsbescherming (voortoets)

Het plangebied vormt geen onderdeel van een natuur- of groengebied met een beschermde status, zoals Natura 2000. Het plangebied maakt ook geen deel uit van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Op ruime afstand van het plangebied liggen de Natura 2000-gebieden Canisvliet (ca. 5,7 km) en Westerschelde & Saeftinghe (ca. 7,6 km).

Figuur 1: Ligging plangebied (rode cirkel) t.o.v. beschermde natuurgebieden (bron: geo-loket provincie Zeeland)

De Canisvliet is een voormalige getijdenkreek met vlakke oevers met vochtige graslanden en rietlanden. Het is aangewezen als Habitatrichtlijngebied en als zodanig met name gevoelig voor verandering van de waterhuishouding en stikstofdepositie.

De Westerschelde is de naam van het Nederlandse deel van het estuarium van de Schelde, een van de twee natuurlijke estuaria in ons land en een van de grootste estuaria van Europa. Dankzij de getijdendynamiek en de overgang van zoet naar zout water komt hier, ondanks sterke invloeden van de mens, een scala aan ecosystemen voor met een rijke afwisseling aan planten en dieren. Het estuarium is van belang voor grote aantallen rustende en foeragerende wadvogels, kustbroedvogels van schorren en kale, schelpenrijke zandplaten. In het gebied ligt het Verdrongen Land van Saeftinghe, het grootste schor van ons land. Ook liggen enkele kustduinen en inlagen binnen de begrenzing van het Natura 2000-gebied. Het gebied is aangewezen in het kader van de Habitat- en Vogelrichtlijn. Het gebied is onder andere gevoelig voor verstoring en stikstofdepositie.

Soortenbescherming

De huidige ecologische waarden zijn vastgesteld aan de hand van foto's van het plangebied, algemene ecologische kennis en verspreidingsatlassen/gegevens (onder andere www.ravon.nl en www.waarneming.nl).

In het Kanaal van Gent naar Terneuzen komen vissen voor (Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek, 2008). Het betreft met name niet beschermde vissen, zoals de baars, blankvoorn en brasem. In het kanaal wordt echter ook de beschermde paling aangetroffen. Meer kritische soorten zoals zijn aangewezen voor het Natura 2000-gebied Westerschelde & Saeftinghe zijn niet aanwezig in het toch relatief vervuilde Kanaal van Gent naar Terneuzen.

Overige soorten

Er zijn, gezien de voorkomende biotopen, geen beschermde vaatplanten, amfibieën, zoogdieren, vogels met vaste nesten, reptielen en/of bijzondere insecten of overige soorten te verwachten op de planlocatie. Deze soorten stellen hoge eisen aan hun leefgebied; het plangebied voldoet hier niet aan.

In tabel B.1 staat aangegeven welke beschermde soorten er binnen het plangebied (naar verwachting) voorkomen en onder welk beschermingsregime deze vallen.

Tabel B.1: Naar verwachting voorkomende beschermde soorten binnen het plangebied en het beschermingsregime

Vrijstellingsregeling Ffw	tabel 1		geen
Ontheffingsregeling Ffw	tabel 2		paling
	tabel 3	bijlage 1 AMvB	geen
		bijlage IV HR	geen
	vogels	cat. 1 t / m 4	geen

Toetsing en conclusie

Gebiedsbescherming (voortoets)

Door de vervanging en vergroting van een droogdok ontstaat meer capaciteit voor grotere schepen. De ontwikkeling zal echter niet leiden tot meer vaarbewegingen aangezien het geen uitbreiding betreft, maar slechts een vervanging van een droogdok. Er zal dan ook geen sprake zijn van een toename van de stikstofdepositie of verstoring. De ingreep leidt ook niet tot een verandering van de waterhuishouding in de Natura 2000-gebieden. Tijdelijke verstoring als gevolg van de bouwwerkzaamheden is gezien de afstand en de reeds bestaande verstoring op het kanaal ook niet aan de orde. Het kanaal heeft ook geen functie voor de aangewezen vissen in de Westerschelde & Saeftinghe. Negatieve effecten op Natura 2000 kunnen dan ook worden uitgesloten.

De Natuurbeschermingswet 1998 en het beleid van de provincie staan de uitvoering van het plan dan ook niet in de weg.

Soortenbescherming

Het bestemmingsplan is het besluit dat ingrepen mogelijk maakt en een aantasting van beschermde dier- of plantensoorten kan betekenen. Uiterlijk bij het nemen van een besluit dat ruimtelijke veranderingen mogelijk maakt, zal daarom zekerheid moeten zijn verkregen dat overtredingen van de Ffw niet optreden.

De benodigde werkzaamheden ten behoeve van de vervanging en vergroting van een droogdok kunnen leiden tot aantasting van te beschermen natuurwaarden. In het Kanaal van Gent naar Terneuzen is de beschermde paling aanwezig. Vissen zijn gevoelig voor geluid. Door de werkzaamheden onder water kunnen negatieve effecten op vissen ontstaan. Door voorafgaand aan de werkzaamheden maatregelen te treffen (gebied afschermen en visvrij maken, het geluid onder water langzaam opvoeren, zodat vissen wegtrekken), kunnen deze effecten echter voorkomen

worden. Door te werken volgens een goedgekeurde gedragscode is voor de werkzaamheden geen ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet nodig.